

[Clausager.]

hvad der er det klogeste. Jeg mener, vi har gjort det rigtige ved at forsøge at stille de to Former lige og sige til Folk: Vælg, som I vil. Jeg mener ogsaa, vi har gjort det rigtige ved at gøre det muligt for dem i Fremtiden at komme fra Fæstet over til Selveje, ikke til enhver Tid, ikke til en Tid, hvor Prisen kunde give Anledning til Spekulation, men til passende Tid, f. Eks. ved Ejerskifte.

Uden at ville paastaa, at vort Lovforslag er fejlfrit — der kan være Smaafejl, vi kan forhandle om saglige Enkeltheder —, vil jeg paastaa, at dette Forslag byder mere til alle og enhver, tager Hensyn til alle Sider.

Ud af Regeringens Lovforslag lyser næsten i hver Paragraf Tvang, Ulighed og Bestræbelser for at lægge Byrderne ved Udstykningen paa de 1 000 eller 2 000 Mennesker her i Landet, der har megen Jord. Det er et kønt Broderskab. Det Parti, der taler om Frihed, Lighed og Broderskab, *taler* kun derom, de handler ikke derefter; det er blevet vor Opgave at handle derefter. Jeg vil paastaa, at det Lovforslag, vi har stillet, er frisindet, det er hensyntagende til alle Sider, og jeg vil meget bede om, at man tager alvorligt Hensyn til det. Jeg tror ikke, man i Længden kan komme udenom det.

Holdgaard: Jeg skal bestræbe mig for at imødekomme Formandens Henstilling om at tale saa kort som muligt. Til min Undskyldning tjener jo det, at jeg i Mod-sætning til det ærede Medlem Hr. Clausager under Finanslovdebatten rettede mig efter Formandens Henstilling om at vente med at tale om Jordspørgsmaalet, indtil de paa-gældende Love kom til Behandling.

Allerførst vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Clausager, at det var med en vis Beundring, jeg sad og hørte paa en Del af hans Foredrag. At staa en halv Time og tale om et Lovforslag, som man selv betegner som dødfødt, det skal der dog nogen Selvovervindelse til; det var jo det, det ærede Medlem præsterede her.

I øvrigt vil jeg gerne allerede nu komme med den Bemærkning til ham angaaende det dyre Byggeri, som han udtalte sig om, at der tror jeg, han var inde paa et Forhold, som han ikke rigtig forstaaer sig paa. Han krævede, at disse Husmænd skulde stilles frit med Hensyn til, om de vilde bygge smaat eller bygge stort, bygge billigt eller dyrt. Men det har de jo Frihed til i Henhold til bestaaende Lov, og ifølge det Lovforslag, der er forelagt af Regeringen; efter det maa

de bygge saa smaat, som de vil, saa billigt, som de vil.

Hvordan kan det da være, kan man spørge, at disse Statshusmænd nu vel saa at sige alle sammen benytter sig af det Statslaan, der er stillet til deres Raadighed? Det kommer selvfølgelig af, at det er fornuftige Mennesker, Mennesker, der har nogen Selvgagtelse, og som ønsker at bo saadan nogenlunde standsmæssigt.

Nu hørte vi, og det takker jeg i øvrigt for, fra det ærede Medlem Hr. Clausagers Side — der blev raabt Hurra og Hør fra Medlemmer i Salen, i særlig Grad fra det ærede Medlem Hr. Fraenkel — en Udtalelse om, at de skulde bo ude i Kostalden, i en Ende af Huset. Det er altsaa i Kostalden, Venstre ønsker, at Husmændene skal bo. Det er ikke uden Interesse, at man faar dette at vide her; det kan vi da ogsaa huske ved given Lejlighed.

Men for øvrigt vil jeg gerne først fremsætte nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Ulrich, idet det ærede Medlem forleden Dag, da han holdt sin lange Tale, pludselig fik det Indfald, at jeg sad og morede mig over ham. Jeg maa sige, at det var en fuldstændig Misforstaaelse. Men maaske sad jeg med et overbærende Smil, for jeg kunde ikke undgaa at tænke paa den gamle Sætning, der vistnok lyder som saa, at det er en daarlig Fugl, der besudler sin egen Rede. Det kommer man let til at tænke paa ved at høre den voldsomme Kritik, det ærede Medlem rettede mod det Udvalg, han selv er Medlem af, Statens Jordlovsudvalg.

Det ærede Medlem føler sig meget utilpas med den Forretningsgang, man der arbejder med. Det er i og for sig beklageligt, jeg kan godt være med til at beklage det ærede Medlem. Det er altid beklageligt, naar man har gjort sig store Anstrengelser for at naa op til en attraaværdig Stilling, at man saa, naar man har naaet denne Stilling, føler sig skuffet; men det er jo de Stød, Verden undertiden giver.

Jeg synes, at den Tale, der blev holdt, var saa meget mere beklagelig, som det ikke var utænkeligt, at vi andre, som er Medlemmer af Statens Jordlovsudvalg, hvis vi skulde sige vor Mening, da vilde beklage det Bytte, der har fundet Sted, idet Landstingsmand Døcker, som var de Konservatives Repræsentant forud for det ærede Medlem Hr. Ulrich, altid tog paa Spørgsmaalene ud fra saglige Synspunkter og ikke skulde hyppes partipolitiske Kartoffler. Jeg tror, at det vil have sin store Betydning, ogsaa for Jordlovsudvalgets Virksomhed i den kom-